

Læserbrev og svar vedrørende referatet af "Food Trial"

Læserbrev v/ Professor, overlæge, dr. med.
Gudrun Boysen, Bispebjerg Hospital

Jeg blev lidt forbavset, da jeg i sidste nummer af "Apopleksi", medlemsbladet for Dansk Selskab for Apopleksi, fandt en ret positiv og optimistisk omtale af "Food Trial", som ikke helt svarede til min erindring om resultaterne.

Del 1: Ved gensyn med artiklerne kunne jeg konstatere, at forfatterne til del 1, som handler om kosttilskud til apopleksipatienter, konkluderede, at der ikke var nogen effekt på død eller funktionsniveau ved kosttilskud, og at resultatet ikke støttede rutinemæssig brug af kosttilskud. Med hensyn til tryksår, som kunne være en vigtig ting at forebygge, tager forfatterne selv forbehold for disse data, fordi bedømmelsen ikke var foretaget blindet i forhold til hvilken behandling, patienten var randomiseret til.

Del 3: I vurderingen af nasogastrisk sonde eller PEG kommer jeg heller ikke til samme fortolkning af resultaterne, idet forfatterne til artiklen i "The Lancet" skriver, at der var en ikke-signifikant øgning i den absolutte risiko for død, $p = 0.9$, men en øgning i den absolutte risiko for død og "poor outcome" på 7.8%, $p = 0.05$. Det er det modsatte af, hvad der står i referatet.

Vedrørende forslag til anbefaling er jeg ikke enig i det tredje punkt, nemlig at patienter, der ikke kan spise/synke sufficient, tilbydes konsistentilpasset peroral ernæring og i.v. saltvand de første to døgn. Efter min mening bør patienter, der ikke kan synke sufficient, ikke have tilbudt noget per os de første to døgn, men nøjes med i.v. saltvand og derefter, som anført, gå over til glukose- og elektrolyt-holdige væsker. Synkefunktionen bør testes fortløbende.

Ordinationen af syrepumpehæmmere samtidig med anlæggelse af sonde er muligvis en god ide. Er den evidensbaseret?

Det fremgår ikke af artiklen på side 18, hvem der er forfatter til referatet af "Food Trial".

2. januar 2006 / Gudrun Boysen

Ved en beklagelig fejltagelse fremgik det ikke, at indlægget om "FOOD TRIAL" er skrevet af Overlæge Troels Sørensen, Afdeling for Neurorehabilitering, Hvidovre Hospital (Red.)

Svar på indlæg fra professor dr. med.
Gudrun Boysen, Bispebjerg Hospital
v/Overlæge Troels Sørensen, Hvidovre Hospital

Kære Gudrun, tak for kommentaren. Den bragte korte fortolkede version og de opstillede anbefalinger er resultatet af diskussion på årsmøde i Dansk Selskab for Apopleksi på Bispebjerg Hospital den 20. april 2005 og årsmøde i Dansk Selskab for Klinisk Ernæring på Skejby Sygehus den 20. maj 2005. Udsagnene og anbefalingerne har desuden i oversat form været forelagt professor dr. med. Martin Dennis, Department of Clinical Neuroscience, Western General Hospital, Edinburgh, der var hovedmanden bag FOOD-studiet, og han har med e-mail af 12. maj 2005 ikke haft anledning til at kritisere indholdet af det nævnte indlæg i "Apopleksi". Desværre deltog professor dr. med. Gudrun Boysen ikke i de nævnte møder, hvilket utvivlsomt ville have beriget diskussionerne.

Efter de to møder er jeg blevet opfordret til at komme med et mere nuanceret og elaboreret indlæg i Ugeskrift for Læger, og dette manuskript ligger p.t. til bearbejdning hos professor dr. med. Jens Kondrup, Institut for Human Ernæring, Kongelige Veterinære Landbohøjskole, Frederiksberg. Jeg vil foreslå, at yderligere diskussion afventer denne publikation.

Anbefalingen af anvendelse af syrepumpehæmmere rutinemæssigt er, som professor dr. med. Gudrun Boysen godt ved, ikke evidensbaseret, men anbefalingen er et resultat af en kerneårsagsanalyse her på hospitalet efter en utilsigtet hændelse med dødelig udgang. Vi har ikke opgjort vores resultater efter indførelsen af denne rutine, men det vil utvivlsomt være en god idé.

11. januar 2006 / Troels Sørensen